

Početna Stranica > ... > Sudski Postupci > Građanski Predmeti > Sud Koje Države Je Nadležan? > Sweden

Sud koje države je nadležan?

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Švedska

1 Moram li tužbu podnijeti redovnom građanskom sudu ili specijaliziranom sudu (npr. sudu za radne sporove)?

Građanskopravne sporove obično rješava opći sud (*allmän domstol*). Spor se mora pokrenuti pred nadležnim okružnim sudom (*tingsrätt*).

Radni sud (*arbetsdomstol*) jedini je specijalizirani sud u Švedskoj koji rješava građanskopravne sporove. Postoje i određene vrste okružnih sudova koji vode posebne vrste postupaka. Informacije o nadležnosti tih sudova dostupne su [upitanju br. 3](#).

Više podataka o općim sudovima dostupno je [ovdje](#), a o specijaliziranim sudovima [ovdje](#).

Neke građanskopravne sporove rješavaju tijela koja nisu pravi sudovi. Korištenjem pojednostavnjenog postupka u kontekstu skraćenog postupka, švedsko izvršno tijelo (*Kronofogdemyndigheten*) može od stranke zatražiti plaćanje ili poduzimanje drugih koraka. Odluke koje donosi to tijelo mogu se osporiti pred okružnim sudom. Određene vrste sporova koji se odnose na najam ili zakup rješavaju sudovi za pitanja najma (*hyresnämnder*) ili sudovi za pitanja zakupa (*arrendenämnder*).

2 Ako je predmet u nadležnosti redovnih građanskih sudova (odnosno ako ti sudovi imaju odgovornost za takve predmete), kako doznati kojem sudu treba podnijeti tužbu?

2.1 Postoji li razlika između nižih i viših redovnih građanskih sudova (npr. okružnih sudova kao nižih sudova i regionalnih sudova kao viših sudova), a ako postoji, koji je sud nadležan za moj predmet?

Gotovo sve građanske postupke prvo rješava najniži sud, a to je okružni sud.

2.2 Mjesna nadležnost (je li sud u gradu A ili gradu B nadležan za moj predmet?)

2.2.1 Osnovno pravilo mjesne nadležnosti

Postupak se u načelu pokreće u prebivalištu tuženika. Smatra se da fizičke osobe imaju prebivalište ondje gdje su upisane u popis stanovništva. Porezna uprava (*Skatteverket*) može dostaviti podatke o tome gdje je osoba upisana u popis stanovništva (tel.: +46 (0)8 56 48 51 60). Za pravne osobe to se obično smatra registriranim sjedištem.

Postupak pred švedskim sudom moguće je pokrenuti čak i ako osoba ne živi u Švedskoj. Ako tuženik nema prebivalište, postupak se može pokrenuti ondje gdje ta osoba trenutačno boravi ili, u nekim slučajevima, gdje je posljednje prebivala ili boravila. U nekim se građanskim sporovima postupak može pokrenuti u Švedskoj čak i

ako tuženik ima prebivalište u inozemstvu. Za određivanje nadležnosti od ključne je važnosti imaju li imovinu u Švedskoj i jesu li sklopili sporazum u Švedskoj.

U međunarodnim je predmetima važno zapamtiti da se švedske odredbe o nadležnosti sudova mogu primjenjivati samo gdje postoji švedska nadležnost. U većini slučajeva švedska nadležnost postoji ako švedski sud ima nadležnost u skladu s nacionalnim odredbama o nadležnosti sudova. U tom je kontekstu važno uzeti u obzir i međunarodne sporazume koji se mogu primjenjivati. Među njima su najvažniji Uredba Bruxelles I., Konvencija iz Bruxellesa i Konvencija iz Lugana, koje uređuju nadležnost sudova kad tuženik ima prebivalište u državi koja je obuhvaćena tom uredbom ili konvencijama. U njima se posebice upućuje i na to da se osnova za nadležnost prema kojoj se postupak za obvezu plaćanja može pokrenuti gdje tuženik ima imovinu ne smije primjenjivati na osobu koja ima prebivalište u državi članici ili državi stranci Konvencije.

2.2.2 Iznimke u odnosu na osnovno pravilo

2.2.2.1 Kada mogu odabrati između suda u mjestu u kojem tuženik živi (sud određen primjenom osnovnog pravila) i drugog suda?

Postoji niz odredaba o nadležnosti u skladu s kojima se postupak može pokrenuti i pred drugim sudom osim suda u prebivalištu tuženika. U raznim međunarodnim sporazumima, kao što su Uredba Bruxelles I. i konvencije iz Bruxellesa i Lugana, također postoje pravila o sukobu nadležnosti.

Najvažnija su švedska pravila o sukobu nadležnosti sljedeća:

- Osoba koja je pretrpjela štetu može pokrenuti sudski postupak na mjestu gdje je počinjena štetna radnja ili gdje je nastala šteta. Ta se odredba u načelu ne primjenjuje u slučaju povrede ugovora. Postupak za naknadu štete kao posljedica kaznenog djela može se pokrenuti u vezi s kaznenim progonom kaznenog djela.
- Potrošači mogu pokrenuti postupak protiv trgovca pred vlastitim sudom u trgovačkim sporovima male vrijednosti.
- Postupci koji se odnose na obvezu plaćanja na temelju ugovora mogu se u nekim slučajevima pokrenuti u mjestu gdje je sklopljen ugovor. S druge strane, u švedskom pravu ne postoje odredbe kojima se nadležnost prenosi na sud u mjestu gdje će biti izvršen ugovor.
- U nekim se slučajevima postupak protiv trgovca u slučaju spora koji je nastao u vezi s poslovnom djelatnošću može pokrenuti u mjestu poslovanja.
- Postupci u vezi sa skrbništvom, pravima stanovanja i posjećivanja obično se pokreću u mjestu gdje dijete ima prebivalište (vidjeti i odjeljak o roditeljskoj odgovornosti – Švedska).
- Postupci koji se odnose na alimentaciju obično se pokreću pred sudom u prebivalištu tuženika, ali sporovi za dokazivanje oćinstva, braćni sporovi i sporovi o roditeljskoj odgovornosti (skrbništvo nad djecom i stanovanje djece) mogu se voditi i pred drugim sudom.

2.2.2.2 Kada moram odabrati neki drugi sud, a ne onaj u mjestu u kojem tuženik živi (sud određen primjenom osnovnog pravila)?

Švedsko pravo sadržava niz pravila o isključivoj nadležnosti u skladu s kojima se postupak mora pokrenuti pred određenim sudom. U različitim međunarodnim sporazumima, kao što su Uredba Bruxelles I. i konvencije iz Bruxellesa i Lugana, također postoje pravila o isključivoj nadležnosti. Ako se postupak obuhvaćen jednim od tih pravila pokrene pred sudom koji nema isključivu nadležnost, tom sudu nije dopušteno voditi postupak.

Najvažnija su švedska pravila o isključivoj nadležnosti sljedeća:

- Većina sporova iz područja imovinskog prava mora se rješavati pred sudom u mjestu gdje se nalazi imovina.
- Neki sporovi koji se odnose na imovinu moraju se rješavati pred sudom za zemljište i okoliš (*mark- och miljödomstol*) ili sudom za najam ili zakup. I to ovisi o lokaciji imovine.
- Postupci iz područja nasljednog prava moraju se rješavati na sudu u mjestu gdje je živio pokojnik.
- Braćne sporove i sporove o podjeli imovine između braćnih drugova mora rješavati sud u mjestu u kojem živi jedna od stranaka.
- Ako spor mora rješavati radni sud, postupak nije moguće pokrenuti pred općim sudom u mjestu prebivališta tuženika.
- Za sporove iz područja prava tržišnog natjecanja, tržišnog prava, prava okoliša, pomorskog prava i prava intelektualnog vlasništva često postoje posebne odredbe prema kojima je nadležan samo jedan sud.

- Švedski žalbeni sud (*Svea hovrätt*) ima isključivu nadležnost za rješavanje zahtjeva za izvršenje odluka stranih sudova.

2.2.2.3 Mogu li stranke same dodijeliti nadležnost sudu koji inače ne bi bio nadležan?

Stranke se mogu dogovoriti da spor može ili mora rješavati određeni sud. To se naziva sporazumom o nadležnosti. Takav sporazum mora biti u pisanom obliku. Sporazum može značiti da isključivu nadležnost ima jedan sud. Također se mogu dogovoriti da će nadležnost imati neki drugi sud osim onoga predviđenog u uobičajenim pravilima. Stranke mogu odrediti i da nadležnost ima više sudova.

Sud za koji su stranke odredile da ima nadležnost u načelu mora prihvatiti predmet. Međutim, to se ne primjenjuje ako sporazum nije u skladu s pravilima o isključivoj nadležnosti. Ako jedna od stranaka tvrdi da je sporazum o nadležnosti nevažeći, sud mora preispitati navod, uslijed čega možda neće imati nadležnost.

Sud koji inače ne bi imao nadležnost može dobiti nadležnost ako tuženik ne bude tvrdio da postupak vodi nenadležan sud (to se naziva „prešutnom odgodom”). Međutim, to se ne primjenjuje ako postoje isključiva pravila o nadležnosti, koja sud mora ispitati po službenoj dužnosti. No sud neće automatski preispitati pitanje pokreće li se postupak protivno glavnom pravilu, pravilima o sukobu nadležnosti ili sporazumu o nadležnosti. Prigovor o nenadležnosti suda potrebno je iznijeti čim stranke daju izjavu u postupku. Međutim, ako tuženik ne da izjavu i sud mora donijeti presudu iz ogluhe, sud mora preispitati pitanje nadležnosti.

3 Ako je predmet u nadležnosti specijaliziranih sudova, kako doznati kojem se sudu moram obratiti?

U Švedskoj postoji samo jedan specijalizirani sud koji se bavi građanskopravnim sporovima, a to je radni sud. Radni sud rješava radne sporove, odnosno sporove između poslodavca i zaposlenika.

Postoje određene vrste okružnih sudova koji odlučuju o posebnim vrstama građanskopravnih predmeta. Pet okružnih sudova također ima ulogu sudova za zemljište i okoliš (*mark- och miljöödomstolar*). Oni vode postupke iz područja prava okoliša (*miljöbalken*) i postupke koji se odnose na izvlaštenje i formiranje imovine. Pomorske predmete rješava sedam okružnih sudova koji su ujedno i pomorski sudovi (*sjörättsdomstolar*). Sud za patente i tržišno natjecanje (*patent- och marknadsdomstolen*) odjel je Okružnog suda u Stockholmu (*Stockholms tingsrätt*) i ima isključivu nadležnost za rješavanje predmeta povezanih s intelektualnim vlasništvom, tržišnim natjecanjem i tržišnim pravom.

■ Posljednji put ažurirano: 29/08/2025

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.